

Sabinov

Spravodajca mesta

ročník XLV | číslo 2 | február 2022 | ISSN 1338-9238

7 | Nabíť energiou
Predstavujeme známeho
trénera a skialpinistu Jara Dulinu

10 | Úspechy žiakov ZUŠ
Žiaci ZUŠ dosiahli cenné
umiestnenia

10 | Získali vzácny titul
Cirkevná ZŠ sv. Jána Krstiteľa
lídrom inovácií medzi SK školami

SODB 2021

Sabinovčanov je 12 349

Tohtoročný úvodník februárového čísla Spravodajcu mesta Sabinov patrí štatistike. Rok 2021 bol rokom, kedy sme sa stali po ďalšom desaťročí účastníkmi sčítania obyvateľov a domov Slovenska (SODB). Je treba povedať, že sčítanie svojou prípravou a realizáciou patrí k najnáročnejším a najrozsiahlejším štatistickým zisťovaniam, poskytuje nenahraditeľné informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach, o bývaní a domácnostiach.

**SODB
2+21**
SČÍTANIE
OBYVATEĽOV,
DOMOV
A BYTOV

-jv-

HISTÓRIA

Sčítanie má svoju históriu a sčítanie obyvateľov patrí k najstarším štatistickým akciám vôbec. Snaha presvedčiť sa o počte obyvateľov je rovnako stará ako všetky vyspelé civilizácie.

Na území Slovenska sa za začiatok organizovaného štatistického zisťovania pokladá rok 1715, kedy bol vo vtedajšom Uhorsku vykonaný celokrajinský súpis obyvateľstva. Prelomovým obdobím bol rok 1918, kedy vznikla Československá republika a boli zriadené orgány štátnej štatistiky. Od tohto obdobia sa na Slovensku uskutočnilo desať /z toho osem po II. svetovej vojne/ sčítaní obyvateľstva realizovaných ku konkrétnemu dátumu: k 15.2.1921, k 1.12.1930, k 1.3.1950, k 1.3.1961, k 1.12.1970, k 1.11.1980, 3.3.1991, 26.5.2001, k 21.5.2011 a posledné v roku 2020/2021. Sčítanie obyvateľov neobchádza ani naše mesto Sabinov. Dobová tlač mesta uvádza tieto príspevky: **Pripravujeme sa na sčítanie ľudu.** „Počet obyvateľov v našom meste neustále rastie. Pri po-

slednom sčítaní ľudu v roku 1970 nás bolo 5448 obyvateľov. Koľko nás skutočne je a ako žijeme, ukáže tohto ročné sčítanie 1. novembra 1980...“(uverejnené v Kultúrno-spoločenskom mesačníku roč. III., 8/1980). Vyberáme z výsledkov sčítania ľudu 1991: **Je nás 10 655.** „V minulých dňoch zaevidovala pani Vierka Šinglárová na oddelení evidencie obyvateľstva sabinovského mestského úradu veľmi dôležitý a neme-

Pokračovanie na strane 4 >>

VÝZVA

na podávanie návrhov na ocenenie športovcov a kolektívov **za roky 2019, 2020, 2021.**

Mesto Sabinov pripravuje vyhlásenie najúspešnejšieho športového kolektívu mesta a a najlepších športovcov pôsobiacich na území mesta za roky 2019, 2020 a 2021 v týchto kategóriách:

KOLEKTÍVY:

žiaci
juniori

dospelí

ŠPORTOVCI:

žiaci /do 15 rokov/

juniori /15 – 18 rokov/

dospelí /nad 18 rokov/

Kritériá pre vyhlásenie najúspešnejších kolektívov a športovcov mesta Sabinov nájdete na stránke mesta www.sabinov.sk.

Vyplnené písomné návrhy podľa kritérií na ocenenie môžete posilať **do 20. marca 2022 na tieto adresy:**

Mestský úrad
– oddelenie školstva a ŠÚ
Námestie slobody 57
083 01 Sabinov

alebo mailom na adresu:
iveta.sulikova@sabinov.sk

MESTO SABINOV
MESTSKÝ ÚRAD SABINOV, NÁMESTIE SLOBODY Č. 57,
083 01 SABINOV

Mesto Sabinov, ďalej len ako „**Vyhlasovateľ**“ týmto v zmysle zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a podľa § 281 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a v súlade s uznesením Mestského zastupiteľstva Mesta Sabinov č. 251 zo dňa 27.10.2021

VYHLASUJE

OBCHODNÚ VEREJNÚ SÚŤAŽ
o najvhodnejšie návrhy na predaj nehnuteľnosti
v k. ú. Sabinov, zapísané na LV č. 2214:

- pozemok CKN p. č. 2145/9 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 471 m²,
- stavba prevádzková budova so súp. číslom 388, na p. č. 2145/9,
- pozemok CKN p. č. 2145/110 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 350 m².

Nehnuteľnosti sa nachádzajú na Ul. Hollého č. 35 v Sabinove.

I. Podmienky účasti v súťaži:

- Potvrdenie Mesta Sabinov, že navrhovateľ nie je dlžníkom voči Mestu Sabinov na daniach, poplatkoch a ani iných platbách.
- Navrhovateľ prijíma podmienku, že do konca lehoty na podávanie návrhov zloží na účet mesta ako vyhlasovateľa zábezpeku v sume 15 000 €, inak návrh nebude do súťaže zahrnutý.
- Číslo účtu na zloženie zábezpeky v tvare IBAN – SK48 0200 0000 0034 8926 4653.
- Predloženie kúpnej zmluvy v štyroch vyhotoveniach, ktorá tvorí prílohu obchodnej verejnej súťaže.

II. Obsah súťažných návrhov:

Účastníci, ktorí majú záujem zúčastniť sa tejto obchodnej verejnej súťaži, sú povinní predložiť Vyhlasovateľovi:

1. Návrhy kúpnej ceny nehnuteľnosti, ktorá je predmetom súťaže, pričom min. kúpna cena je stanovená vo výške 432 680 €.
2. Doklady v zmysle článku I. - podmienky účasti v súťaži.

Podrobné informácie na webovej stránke mesta Sabinov – www.sabinov.sk.

SENIOR KLUB

Prehľad plánovaných akcií
 Senior klubu na mesiac
FEBRUÁR 2022

- 14.02. Valentínska káva v klube**
17.02. Fašiangové posedenie v klube
24.02. Výlet Poľsko - Nowy Targ

Vzhľadom na meniacu sa situáciu v súvislosti s COVIDOM budú aktualizované plánované akcie formou oznamu na vstupných dverách Senior klubu. V klube platia aj naďalej prísne hygienické opatrenia, to znamená dezinfekcia rúk pri vstupe do klubu a povinný respirátor. Aktivity budú zamerané na klubové činnosti, všetky mimoklubové aktivity zaležia od situácie a počasia. Klub bude otvorený v bežných otváracích hodinách. Odporúčame informovať sa o jednotlivých aktivitách u p. Sedlákovej, prípadne jej nahlásiť účasť v klube na jednotlivé dni z dôvodu obmedzenia počtu seniorov na jednom stretnutí.

Bližšie informácie u p. Sedlákovej, tel. 0908 977 760. ■

Osadenie nových smerovníkov

Text a foto: MsÚ

Pri prechádzkach zimnou prírodou na Šanci, kopci za mestom, ste si možno všimli nové smerovníky. Tie ukazujú nielen miestnym občanom, ale aj turistom trasu na viac – menej známe cieľové body ich prechádzky. A hoci žijeme v dobe informatizácie a rôznych smart technológií, kde si môžete vašu polohu elektronicky určiť, predsa len značkovanie „po starom“ v sebe skrýva kus romantiky. Takto vkusne spracované to ale do prírody jednoznačne patrí. Okrem toho, že boli osadené 4 smerovníky, boli označené aj chodníky a zaujímavosti mesta smerom k vyhliadkovej veži, či na trase Eurovela. Boli vyrobené z guľatiny so strieškami za účelom lepšej orientácie

v teréne. Veríme, že túto novinku ocenia všetci návštevníci nášho lesoparku. ■

Rekonštrukcia MŠ na Ulici Švermova schválená!

Text a foto: MsÚ

Mestu Sabinov bol schválený nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Celý názov projektu znie: **Operačný program kvalita životného prostredia na stavbu: Rekonštrukcia MŠ na Ul. Švermova.**

Stav tejto budovy nasvedčuje tomu, že rekonštrukcia bola viac než potrebná, keďže sa jedná o poslednú nezrekonštruovanú MŠ v Sabinove. Budova je v pôvodnom stave, čo nevyhovovalo prevádzkovým štandardom.

Konkrétne práce, ktoré nás čakajú v tomto roku, sa týkajú

zniženia energetickej náročnosti, čo obsahuje zateplenie obvodového plášťa, následné zateplenie a rekonštrukciu strešnej konštrukcie, rekonštrukciu kotolne a vyregulovanie vykurovacej sústavy. Po týchto prácach by sa malo pristúpiť k osadeniu fotovoltaických panelov a rekonštrukcii elektroinštalácie, doplneniu rekuperačných jednotiek na zlepšenie vetrania a zvýšenie kvality vnútorného prostredia v triedach. Veríme, že aj napriek objektívnym prekážkam, ktoré sprevádza aktuálna pandemická situácia, sa podaria všetky stavebné úpravy k spokojnosti detí, pedagógov a samozrejme aj rodičov. ■

Projekt Vtáčie búdky

Vybudovanie náučného chodníka s názvom „Život v korunách stromov v meste Sabinov“ je novinkou, ktorá neunikla pozornému oku občana a návštevníka v Sabinove. Prvá etapa zahŕňa jednoduchú mapu a infografiku o daných druhoch vtákov, ktoré sa nachádzajú v predmetnom mieste. Spolu to je 9 búdok a 9 informačných tabulí. Postupne po ústupe zimy a za účasti školákov sa budú osádzať ďalšie.

Text a foto: MsÚ

Celkovo až 41 búdok po celom území Sabinova by sa mohlo umiestniť v mestskom parku pri MsÚ, neskôr v aleji líp pri evanjelickom kostole, či v parku na Murgašovej ulici, na cintoríne a samozrejme na stromoch na Ul. 17. novembra a Komenského, pri MŠ na Ul. 9. mája, či v Kocurparku. Takto udržané vtáctvo v Sabinove pomáha redukovat hmyz v meste a je rovnováhou biotopu. Popri búdkach je ďalším sprievodným javom aj osвета. Preto plánujeme vytvorit niekoľko informačných tabuliek o tých druhoch vtákov, ktoré sú u nás a mapky s lokalitami. A aký konkrétny význam má táto aktivita? V čom spočíva jej hlbší zmysel? Na to sme sa opýtali azda najpopovlanej-

šieho odborníka, pána Mira Fulína: „Situácia s hniezdením vtáčích druhov na území našich miest je čoraz zložitejšia. Ubúdajú staršie stromy s dutinami, vysádzané sú dreviny s nevhovujúcou korunou na založenie hniezd, novostavby domov sú technicky zabezpečované rôznymi plášťmi proti možnosti založenia hniezda. Občania sa „odprírodnili“. To, čo bolo kedysi samozrejmosťou, je dnes už skôr výnimočnosťou. Myslíme na postoj ľudí k bezprostrednej prítomnosti vtáčích druhov a na výrobu a umiestnenie vtáčích búdok k zahniezdzeniu v záhradách. Biologickú ochranu, ktorú nám vtáčie druhy zdarma zabezpečujú nahrádzame chemickými postrekmi. Elektronickými a ultrazvukovými zariadeniami sa stráňime ich prítomnos-

ti. Iniciatíva dobrovoľníkov - ornitológov v našom meste si získala podporu vedenia mesta Sabinov a vznikla aktivita na prinavrátenie vtáčieho spevu do intravilánu mesta. Z projektu podporeného Ministerstvom dopravy a výstavby SR boli v prvej etape vyrobené rôzne typy búdok pre vtáčie druhy a netopiere. Vyvesené sú na vytipovaných miestach tam, kde je predpoklad ich obsadenia. Na informačných tabuliach pri hniezdach je možnosť dozvedieť sa viac o ich poslaní. Veríme, že táto iniciatíva bude úspešne prijatá nielen vtáčimi druhmi, ale aj

verejnosťou a nájde si svojich priaznivcov aj medzi vami. Sabinov sa takto pridá k mestám, ktorým nie je ľahostajný stav životného prostredia, a ktoré podporujú rozvoj biodiverzity na svojom území.”

MESTO SABINOV

MESTSKÝ ÚRAD, NÁMESTIE SLOBODY 57, 083 01 SABINOV

ZÁMER PRIAMEHO PRENÁJMU MAJETKU MESTA SABINOV

Mesto Sabinov v súlade s ustanovením § 9a ods. 9 v spojitosti s ustanovením § 9a ods. 5 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov zverejňuje zámer priameho prenájmu majetku mesta Sabinov.

Predmet nájmu: nebytové priestory na Ulici Hollého v Sabinove, súpisné číslo 35, stojace na parcele číslo 2145/9, zapísanej na LV 2214, k. ú. Sabinov, časť nehnuteľnosti, a to pravú, prevádzkovú časť budovy (prízemie, poschodie a časť suterénu) o celkovej výmere 366 m² podlahovej plochy.

Účel nájmu: výrobná činnosť, skladovacie účely, obchodná činnosť, kancelárske priestory, resp. služby.

Doba nájmu: maximálne do 5 rokov od podpisu zmluvy.

Min. cena nájmu: v súlade s platným cenníkom na určenie výšky cien za nájom nebytových priestorov v meste Sabinov:

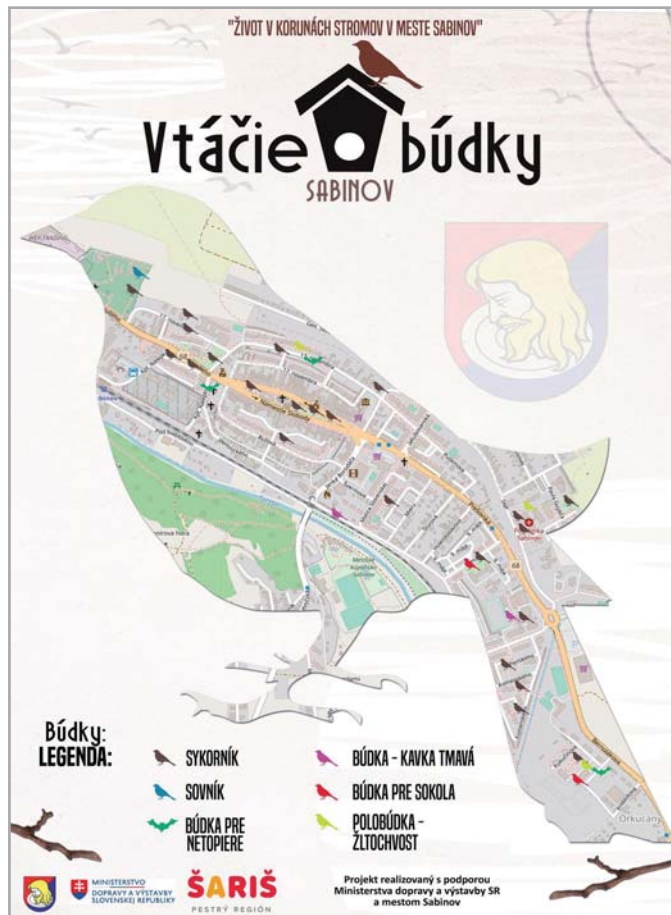
výrobná činnosť	10 €/m ² /rok,
skladovacie účely	15 €/m ² /rok,
obchodná činnosť	37 €/m ² /rok,
kancelárske priestory	33 €/m ² /rok,
služby	23 €/m ² /rok.

V cene nájomného nie je zahrnutá výška úhrady za služby, ktorých poskytovanie je spojené s užívaním predmetu nájmu (najmä elektrická energia, vodné a stočné), a k úhrade ktorých sa nájomca zaväzuje prenajímateľovi uhrádzať podľa skutočného odberu meraného podružným meračom.

Záujemca je povinný predložiť **cenovú ponuku na predmet prenájmu v zalepenej obálke s vyznačením „Priamy prenájom NP Hollého 35 - neotvárať“**, na adresu Mesta Sabinov v termíne **do 25.2.2022 do 12.00 h** s tým, že ponúkaná cena nesmie byť nižšia ako cena určená v súlade s platným cenníkom na určenie výšky cien za nájom nebytových priestorov v meste Sabinov.

Bližšie informácie týkajúce sa predmetu prenájmu budú poskytnuté prostredníctvom MsÚ Sabinov, Oddelenie právne a správy majetku u referenta janka.semanova@sabinov.sk.

Úplná verzia zámeru priameho prenájmu majetku mesta Sabinov je zverejnená na stránke mesta - <https://www.sabinov.sk/mesto-sabinov/62-transtaprentne-mesto/93-majetok-na-predaj-prenajom>, na úradnej tabuli a elektronickej úradnej tabuli Mesta Sabinov.

Pokračovanie z prejšej strany »

nej zaujímavý materiál – výsledky sčítania ľudu, domov a bytov k 3.3.1991 v okrese Prešov. V samotnom Sabinove žije 10 655 trvale bývajúcich obyvateľov, z toho je 5279 mužov a 5376 žien. Osôb ekonomicky aktívnych je 4732 z toho 2508 mužov a 2224 žien. Za prácou odchádza 1623 osôb...”(uverejnené v Kultúrno-spoločenskom mesačníku, ročník XIV., 9/1991).

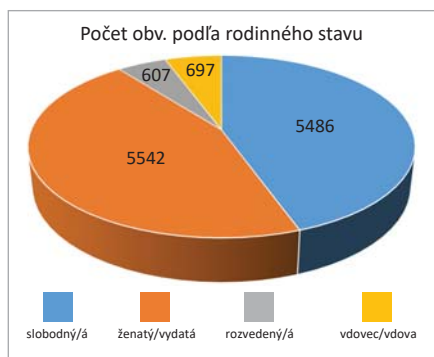
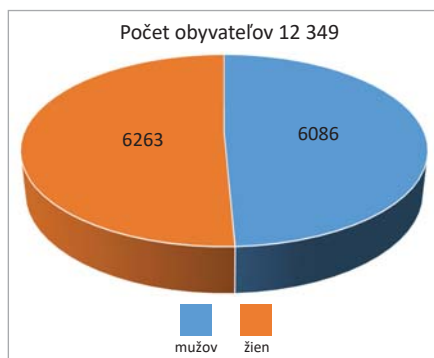
SODB 2021

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 bolo koordinované Európskou úniou a Organizáciou spojených národov ako súčasť celosvetového programu populačných, domových a bytových censov. SODB 2021 bolo založené na novom koncepte, išlo o prvé integrované a prvé plné elektronické sčítanie na Slovensku. Bolo realizované v dvoch etapách – sčítanie domov a bytov a sčítanie obyvateľov. Sčítanie domov a bytov realizovali obce od 1. júna 2020 do februára 2021 bez participácie obyvateľov prostredníctvom elektronického systému. Sčítanie obyvateľov pozostávalo zo samosčítania sa obyvateľov /15.2. – 31.3.2021/ a asistovaného sčítania obyvateľov /3.5. – 13.6.2021/. Z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie neprebehlo asistované sčítanie obyvateľov súčasne so samosčítaním.

OBYVATELIA – základné výsledky

Pri základných výsledkoch sčítania obyvateľstva sa vychádza z výberu základného ukazovateľa, ktorý zahŕňa tieto možnosti: počet obyvateľov, štruktúru obyvateľstva podľa typu sídla (mesto, vidiek), podľa veľkostných skupín obcí, podľa vekových skupín, podľa jednotiek veku, podľa krajiny narodenia, podľa štátnej príslušnosti, podľa rodinného stavu, podľa vzdelania, podľa národnosti, podľa ďalšej národnosti, podľa materinského jazyka a podľa náboženského vyznania. Na strane druhej je to možnosť výberu územnej jednotky či už na úrovni celej SR, krajov, okresov, alebo obcí.

Výsledky počtu obyvateľov na úrovni celej SR podľa pohlavia uvádzajú spolu 5 449 270 obyvateľov, pričom z toho je 48,91 % mužov a 51,09 % žien. V územnej jednotke Prešovského kraja žije 808 931 obyvateľov, v územnej jednotke Sabinovského okresu je to 60 389 obyvateľov a v Sabinove 12 349 obyvateľov v pomere 6 086 mužov (49,28%) a 6 263 žien (50,72%). V databáze štruktúry obyvateľstva podľa vekových skupín rozlišujeme predproduktívny vek (0 – 14 rokov) v Sabinove je to 2 237 obyv., produktívny vek (15 – 64 rokov) 8 466 obyvateľov a poproduktívny vek (65 a viac rokov) 1 646 obyvateľov. Z počtu obyvateľov podľa jednotky veku zisťujeme vek najstarších obyvateľov nášho mesta. Podľa štatistiky máme jedného obyvateľa, ktorý prekročil hranicu 100 rokov, jedného obyvateľa, ktorý má 98

rokov a jednu ženu, ktorá tento rok by mala osláviť storočnicu. Obyvateľov Sabinova, ktorí sa narodili mimo SR je 379 a v Sabinove žije 47 cudzincov. Čo sa týka rodinného stavu, tak status slobodný/slobodná má 5 486 obyvateľov, ženatý/vydatá 5 542 obyv., rozvedený/rozvedená 607 obyv. a vdovec/vdova 697 obyv. Do ukazovateľa počtu obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania zaraďujeme ľudí bez ukončeného vzdelania (osoby vo veku 0 – 14 rokov) 1 644 obyv. Sabinova, s ukončeným základným vzdelaním 2 482 obyv., stredným odborným vzdelaním bez maturity 2 081 obyv., s úplným stredným vzdelaním s maturitou 2 976 obyv., vyššie odborné vzdelanie má 626 obyv., vysokoškolské vzdelanie 2010 obyv. Zaujímavosťou v tomto ukazovateli je aj kategória nezistené, do ktorej radíme 438 obyv. Najvyšším zastúpením, čo sa národnosti týka má národnosť slovenská, ktorú uviedlo 91,13% obyvateľov, národnosť, ktorú uviedlo 3,41 % obyvateľov je národnosť rómska a tretou v poradí je národnosť rusínska, ktorú uviedlo 0,72 % obyvateľov. V otázke náboženského vyznania uvideli obyvatelia Sabinova nasledujúce údaje: bez vyznania je 1 576 obyvateľov, k rímskokatolíckej cirkvi sa prihlásilo 7 011 obyvateľov, čo predstavuje 56,77 %, ku gréckokatolíckej cirkvi 1 163 obyvateľov, čo je 9,42 %, 572 obyvateľov sa

Dôležitý oznam pre deti aj ich rodičov

Zdroj: MsÚ

Chýba vám v SABINOVE priestor, kde si môžete zahrať pingpong, streetball, vyskúšať lezeckú stenu, potrénovať triky na skejtborde alebo kolobežke či precvičiť si svaly na work-out konštrukcii?

Hlasovať za K Park do 16.2.2022 a možno práve naše mesto bude medzi prvými, ktoré od Kauflandu získa tento skvelý priestor na množstvo aktivít na čerstvom vzduchu!

Hlasovať môžete na:

WWW.KAUFLANDPARK.SK

Je známe, že aktívny životný štýl počas dospievania posilňuje celkovú imunitu, zdravý vývoj, rast kostí, spevnenie svalstva a samozrejme obmedzuje obezitu. Spoločné športové aktivity s priateľmi priaznivo ovplyvňujú aj psychiku mladých ľudí. Všetky tieto výhody, ktoré získame počas dospievania, výrazne ovplyvnia náš život v dospelosti.

K Park ponúka možnosti na zmysluplné využitie voľného času. Je tým správnym miestom na stretnutia so svojimi priateľmi a spoločný čas strávený športom alebo inou aktivitou na čerstvom vzduchu. ■

hlási ku apoštolskej cirkvi na Slovensku, čo predstavuje 4,63 %, 514 obyvateľov je evanjelického augsburského vyznania, čo je 4,16 %, k pravoslávnej cirkvi sa hlási 442 obyvateľov, čo je 3,58 %, k náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia sa hlási 199 obyvateľov, čo je 1,61 %, k ostatným cirkvám sa prihlásilo 1143 obyvateľov. V Sabinove je 1 556 domov a 3 780 bytov. V porovnaní s rokom 2011 mal Sabinov 12 568 obyvateľov z toho 6 217 mužov a 6 351 žien.

Všetky dostupné a ďalšie rozšírené informácie nájdete na stránkach:

www.scitanie.sk, alebo na statistics.sk. ■

Priekopníci sabinovského ovocinárstva

Štefan Staviarsky, foto: archív autora

Na slávnú minulosť sabinovského ovocinárstva poukazovali rytiny zobrazovaných záhrad zo 14. a 15. storočia a zápisy v mestskej kronike. V tom čase už boli známe aj orkucanské vinice, z ktorých víno dostával aj sabinovský farár.

Anton Eiselt založil v roku 1897 na šesť hektárovej mestskej pôde prvú ovocnú škôlku v meste. V tejto škôlke sa vysievalo v tom čase ročne 12 – 16 tisíc ovocných sadeníc určených pre výsadbu mestských záhrad a sádov. Tieto sadenice sa v meste predávali za režišnú cenu – šesťdesiat halierov za kus. V tom čase sa v meste využívalo už štyridsať odrôd čerešní, višní, jabloní, hrušiek, sliviek a marhúľ. Anton Eiselt okrem toho vykonával aj rôzne iné funkcie a bol aj sabinovským mešťanostom. Stal sa aj prvým priekopníkom rozvoja sabinovského ovocinárstva. Za jeho celoživotnú prácu, čiže aj za ovocinárstvo, od cisára Rakúsko – Uhorskej monarchie Františka Jozefa I. obdržal vysoké ocenenie - „Rytiersky kríž“.

V začatí ceste rozvoja ovocinárstva v ďalších rokoch pokračovala poľnohospodárska škola, súčasťou ktorej sa stala aj ovocná škôlka. Prvá poľnohospodárska škola v Sabinove mala názov „Horská kráľovská poľnohospodárska škola“, ktorá sa po vzniku prvej ČSR premenovala na Štátnu roľnícku školu v Sabinove. Na školu a jej majetok v tom čase prichádzali pracovať významní českí odborníci. Medzi nimi bol aj známy záhradník Karol Truhlář. Počas jeho pôsobenia vo funkcii záhradníka sa skvalitnila činnosť ovocnej škôlky. V okolí mesta a školy boli v tom čase zriadené nádherné ovocné sady. Ovocnými sadenicami boli vtedy vysadené okolité svahy, voľné priestranstvá a rôzne strány, ktoré sa tiahli až k Jakubovanom.

Záhradník Karol Truhlář prispel značnou mierou k rozvoju sabinovského ovocinárstva, ktoré sa za dvadsať rokov prepracovalo na vyspelú ovocinársku oblasť na Slovensku. Ovocné stromčeky, ktoré boli

vypestované v Sabinove, sa po železnici prepravovali do všetkých kútov Slovenska a dokonca aj do Čiech. Stromy, ktoré boli vysadené pred desiatimi alebo pätnástimi rokmi, začali práve prinášať svoje nádherné plody. Táto skutočnosť zvýšila aj nároky na riadenie sabinovského ovocinárstva. Za tieto aktivity záhradníka Františka Truhlára považujem za druhého významného priekopníka sabinovského ovocinárstva.

Po rozpade prvej ČSR, českí odborníci, medzi ktorými bol aj Karol Truhlář, museli opustiť Slovensko. V druhej svetovej vojne bojoval jeho syn František Truhlář, ktorý bol v roku 1944 ranený a následkom zranenia aj zomrel. Je pochovaný v Prahe.

Koncom tridsiatych a na začiatku štyridsiatych rokov minulého storočia nastal obrovský tlak na všetky vtedajšie riadiace orgány mesta a okresu pre zvýšené požiadavky pri ošetrovaní ovocných stromov, výrobe sadeníc, ale najmä z dôvodu účelného zúžitkovania a speňažovania vyprodukovaného ovocia. V tom čase nepostačoval už len obyčajný predaj ovocia pre konzum. Museli sa hľadať cesty na priemyselné spracovanie vyprodukovaného ovocia.

Bol to mimoriadne náročný problém, ktorý si v meste vynútil zmodernizovať miestny hospodársky liehovar, v ktorom sa predpokladalo vtedy spracovať určité množstvo prebytočného ovocia. Táto činnosť ale nepostačovala a hľadali sa preto ďalšie, účinné riešenia tejto situácie. Vznik veľkého prebytku ovocia v meste a na okolí si vynútil v meste zriadiť fabriku na priemyselné spracovanie

ovocia a takto ho aj ekonomicky lepšie zúžitkovať. To všetko sa v meste riešilo koncom 30-tych a na začiatku 40-tych rokov minulého storočia. V tomto najnáročnejšom období sabinovského ovocinárstva sa ďalším záhradníkom na školskom majetku stal miestny rodák Vincent Balla.

Na túto náročnú cestu pre udržanie vysokej úrovne sabinovského ovocinárstva okrem mestského zastupiteľstva a okresného úradu sa vydal aj vtedajší riaditeľ Štátnej roľníckej školy v Sabinove Ing. Štefan Hatrík a nový záhradník na školskom majetku Vincent Balla, ktorý pri nástupe do funkcie záhradníka nemal ešte ani štyridsať rokov. Tieto náročné cesty ďalšieho roz-

považujem Vincenta Ballu za tretieho najvýznamnejšieho priekopníka sabinovského ovocinárstva. Z povedomia ľudí sa vytrácajú postupne predstavy ľudí o realite v sabinovskom ovocinárstve, ale pritom sa zabúda na mnohých významných ľudí, ktorí sa venovali tomuto odvetviu celý svoj život.

Problematika sabinovského ovocinárstva má ďalšie a pritom aj dlhšie pokračovanie a všetko preto radšej ukončím pozitívnym pohľadom na zašlú slávu sabinovského ovocinárstva, ktorú značnou mierou doma a v zahraničí preslávila aj známa „sabinovská marhúľa“, ktorá, ako ju poznáme, hýrila nádhernými farbami, veľkosťou, tvarom, ale aj výbornou chuťou. Pri pestovateľskej tvorbe mali na jej tvorbe značný podiel aj traja spomínaní priekopníci sabinovského ovocinárstva. Škoda, že spomínaná odroda marhúľ nemala na okolí vytvorené vhodné podmienky. V živej predstave mám stromy tejto marhule, ktoré dlho rástli napríklad aj v centre mesta, pri evanjelických kostoloch.

Krásu okolitých svahov, ktoré sa nachádzajú medzi Orkucanmi a Sabinovom v minulosti stvárnili nádherné ovocné stromy, ich jedinečné plody, kvety a tiež poletujúce včely. Dnes už ich v žiadnom prípade nedokážu nahradiť ani také účelové zariadenia, ako sú moderné nákupné centrá. Každý ovocný strom, ktorý do roku 1948 patril školskému majetku, som osobne veľmi dobre poznal. ■

voja sabinovského ovocinárstva rozvážam konkrétnejšie v niektorých svojich publikovaných materiáloch. Vincent Balla počas svojho pôsobenia vo funkcii záhradníka vynaložil svoje sily pre ďalšie zachovanie vysokej úrovne sabinovského ovocinárstva.

Tejto náročnej práci sa Vincent Balla venoval tridsať rokov. V roku 1968, keď mal 65 rokov sa rozhodol odísť do starobného dôchodku. Dokázal naozaj toho veľa urobiť pre zachovanie vysokej úrovne sabinovského ovocinárstva, ale sám postupne videl, k čomu začala spieť táto problematika. Mnohé náročné problémy, ktoré bolo vtedy nutné riešiť, boli už nad jeho sily. Pri tejto príležitosti mohol by som povedať, že po jeho odchode z funkcie záhradníka nastal postupne úpadok sabinovského ovocinárstva. Najväčší negatívny zlom v spomínanom ovocinárstve prišiel žiaľ až po roku 1989. Napriek tomu

KULTÚRA A ŠPORT BIJÚ NA POPLACH

Nástrahy dnešnej covidovej spoločnosti nás nechávajú vypíť kalich horkosti do samého dna. Na dne sme ako ľudia, vyčerpaní z nariadení a neistoty. Chýbajú nám stretnutia, sme podráždení, vytratilí sa úsmevy v konverzácií, sme vystrašení. Zostáva nám už len veriť, že februárové dni roku 2022 sú poslednou okovou na nohách našich životov v objatí s covidom.

-jv-

Ked' si dnes spomínáme na zoznámenie sa s našim nepriateľom aj v oblasti kultúry, športu, zdravotníctva, školstva či služieb, azda asi nikto nepredpovedal takúto živelnú pohromu. No z trosiek sa treba vyhrabať a opäť stavať základy. Kultúra, ako medzirezortný pojem, s ktorým sme zžitý každý deň, je jedným z nástrojov, ktorý nám v tejto veci môže pomôcť. Mestské kultúrne stredisko a športový areál v Sabinove boli vybudované za účelom uspokojenia potrieb spoločnosti. Nesmieme sa teda, ani po skúsenostiach z posledných rokov pozeráť na tieto inštitúcie ináč. Vyobrazenie útlmu týchto inštitúcií nie je spojené s nedostatkom motivácie, ale s dodržiavaním opatrení, ktoré sme vo verejnom záujme nútení dodržiavať. Celé obdobie v boji s covidom v týchto oblastiach je ako na tenkom ľade. Naria-

denia z Úradu vlády či Úradu verejného zdravotníctva sledujeme od prvých pozitívnych na Slovensku a neraz sme museli byť pripravení z večera do rána. Museli sme splniť príkazy za vidinou príslubu lepších podmienok pre tieto odvetvia, no opak je pravdou. Neustále zmeny sú problémom zorientovať sa našim návštevníkom v oblasti kultúry, športu. Rúško, OTP, OP, OP+, zatváranie a otváranie prevádzok, povolený exteriér, zakázaný interiér a podobne ich jednoducho odradí. Nehovoriac o neustálom sledovaní počtov návštevníkov, percentuálnom dodržiavaní kapacít, neustálych kontrol všetkých nariadení, upozornení a to všetko nám zväzuje ruky. Kultúra a šport musia byť samozrejmosťou a nie neustále niečím podmienené a my ju musíme robiť samozrejmosťou. S vidinou do ďalšieho obdobia stojíme opäť na štartovacej čiare a objednáваме pre vás umelcov, pripravujeme pod-

ujatia s knihou, chystáme sa oceňovať, chceme vám doviezť programy pre deti, otvoriť spoločenské sály na plesy, svadby, oslavy, záujmové kolektívy sú plné očakávania, chcú si opäť užiť vystúpenia, kinosála nech žije kinofilmom a divadlom, chceme sprostredkovať výstavy, cvičenia a športoviská sa musia hemžiť športom každej vekovej kategórie. Vystáva otázka, ako dlho sme schopní udržať si tento trend, kým nám nárast prípadov nedá po prstoch. Pociťujeme rovnako silný ekonomický dopad. Zákaz spoločenských akcií, prenájmov a celkovo obmedzený chod našej práce nám dáva zabráť aj v oblasti financií.

V poslednej vyhláške sme dostali zelenú na úrovni kina v režime OP (pozn. tešíme sa vašej pomerne silnej návštevnosti), otvárajú sa možnosti pre kultúrne podujatia v kinosálovej kapacite do 140 miest, funguje nám múzeum a Kultúrno-informačné centrum. Bolo opäť povolené verejné korčuľovanie a nájmy v interiéri, tabu sú však naďalej svadby či oslavy. Nasledujúci mesiac február 2022 predpokladá silný nápor Covidu, uvidíme, čo to prinesie do našich kultúrno - spoločenských radov. Nezabúdajme, že bez ľudí sa kultúra a šport robiť nedá, preto je potrebná aj vaša podpora. ■

Folklórny súbor Sabinovčan

pri MsKS v Sabinove pozýva na nábor nových členov do tanečnej, spevákkej a hudobnej zložky.

kedy: každý pondelok a piatok o 17.00 h

Kde: MsKS /prízemie /

PAVOL HAMMEL

Juraj BURIAN - gitary, Peter PRELOŽNÍK - klávesy

pavol hammel

Srdce bez anjela

15.3.2022 SABINOV

kinosála MsKS o 18.00 hod.

predpredaj: v MsKS 051/4521 251 a www.ticketportal.sk

Ako je Vaša osobnosť spojená so Sabinovom? Strávil ste tu svoje detstvo, prípadne školské časy?

Som rodený Sabinovčan. Základnú školu som navštevoval na Ulici 17. novembra, po nej som absolvoval Strednú poľnohospodársku školu v Orkucanoch a dodnes tu chodím, lebo tu mám rodičov. Jednoducho ja každému hovorím, že ja som Sabinovčan, aj keď momentálne žijem v Košiciach.

Pri pohľade na Vás je evidentné, že ste zástancom zdravého životného štýlu a športu. Čo bolo takým Vaším kariérnym štartérom, alebo ako ste sa k tomu všetkému dopracovali?

Tak tým, že som strávil detstvo v Sabinove a moji rodičia boli obidvaja športovci. Mamka bola volejbalistka a otec hrával futbal, strýko bol dokonca funkcionárom v sabinovskom futbale, tak aj ja som vyrastal na športoviskách. Hrával som futbal a tam kdesi boli moje začiatky. Neskôr, keď som bol starší, tak som trénoval aj hokejovú prípravku, ešte na nezastrešenom zimáku, takže tu siahajú moje trénerské začiatky a vlastne medzi mojich prvých klientov z pohľadu trénovania patrili sabinovskí hokejisti Vlado Mihálik a Marek Zagrapan. A sme dodnes veľmi dobrí kamaráti.

A ako je to dnes? Vy pôsobíte ako tréner na plný úväzok?

Viete čo, ja som stále pôsobil ako tréner, hoci istý čas som pracoval v banke, ale napokon som s tým sekol a venujem sa trénerstvu naplno. Viete, tým, že som prešiel všetkými športami, aké si viete predstaviť, tak to trénerstvo je takým mojím poslaním.

Skúste uviesť niekoľko príkladov z Vašej športovej trénerskej kariéry?

Tak bol som reprezentačným trénerom ženských basketbalistiek, spolupracujem s hádzanármi z Tatranu Prešov. Bol som osobným trénerom momentálne nášho najlepšieho tenistu Alexa Molčana ešte v čase, keď mal 15 – 16 rokov a pôsobil v Prešove. Trénoval som Danku Bartekovú, ako olympioničku strelkyň, členku olympijskej výpravy a účastníčku majstrovstiev Európy Petru Marčišinovú Pucherovú, Riša Štofu, viacnásobného hádzanára roka a nášho najlepšieho hádzanára vôbec a množstvo športovcov a nielen domácych, ale aj zahraničných. Cez Riša Čekovského som sa dostal až ku hráčovi z Americkej NBA. Trénoval som Petru Pulíkovu, českú reprezentantku, ktorá má striebro z majstrovstiev sveta. Okrem iného som zastupoval aj športovú školu vo Švédsku, ktorá sa volá Scandinaviam top athletics trainer a bol som jediný Slovák, ktorý študoval na tejto škole. Momentálne naďalej trénujem hádzanársky klub Košice, venujem sa aj dvom mladým tenistom, ktorí trénujú v Košiciach a ďalším mladým talentom.

Kedy to stíhate? Váš deň má 25 hodín?

Uf, tak hej, je toho veľa, keďže ja mám aj kopu svojich ďalších záujmov. Ja vstávam o 4.30 h

SYMBOL AKTÍVNEHO ŽIVOTNÉHO ŠTÝLU

Zastihol som ho na ceste v aute smerom do Bratislavy, ináč si ťažko vo svojom diári vie nájsť čas. Je špičkový tréner, skialpinista, zdolal Mount Blanc, starostlivý otec, vegetarián a dokázal postaviť na nohy tých, ktorým už nedávali nádej. Dnešná (Ne)celebrita, Sabinovčan, **Jaro DULINA**.

-jv-

ráno a chodievam spať okolo 22.00 h, takže to je môj pracovný deň. Čo sa týka víkendov, som neustále na horách, aj teraz ste ma zastihli, idem do Bratislavy a z Bratislavy do Západných Tatier, kde ideme natáčať skialpinistické videá pre jednu spoločnosť.

Spomínate skialpinizmus, to je jedno z tých Vašich spomínaných ďalších záujmov, alebo to už automaticky išlo ruka v ruke s trénerstvom?

Ja som dosť veľa lyžoval, prišiel Covid a cez víkend som dosť chodil po horách ako turista, tak som začal skialpovú kariéru. Venujem sa jej tak natvrdo, dá sa povedať druhý rok.

Druhý rok sa venujete skialpinizmu a máte za sebou Mount Blanc, ako najvyššiu horu v Európe? Čo predchádza takémuto výstupu?

Jeden rok som dosť tvrdo trénoval a za jeden víkend som v Tatrách dokázal urobiť až sedem výstupov, tzn. tak 2-3 výstupy za deň. Keďže celý týždeň pracujem, prichádzal som v piatok večer do Tatier a kým som zaparkoval už som bol na Chate pod Soliskom. Dosť často som robil vysoko-

horského nosiča na Chate pod Rysmi, niekedy aj so 75 kg na chrbte. No a jeden z prvých výstupov bol výstup na Gerlach, kde sa dostanete iba s horským vodcom a keď sme tak sedeli, tam pri tom kríži a kamaráti si dávali tú povestnú cigaretu, tak sme si povedali, kam ďalej? Tak Mount Blanc... Dohodli sme si termín a pol roka sme to chystali, vo Švajčiarsku sme dali výstupy, aby sme si zvykli na nadmorskú výšku, no a za sedem dní sme vyrazili partia šiestich ľudí a zdolali sme ho...

Ste partia ľudí nadšená pre hory, zdolali ste Mount Blanc a čo teraz, idete ďalej?

Viete čo? Zastihli ste ma teraz v takej dobrej situácii, áno, ideme ďalej. Viete, je taká polemika, že ktorá hora je v Európe najvyššia a keďže Ural je pohorie, ktoré rozdeľuje Európu od Ázie a je tam jeden kopec, ktorý sa volá Elbrus, a tak v máji by som mal absolvovať expedíciu v zostave Jaro Michalko, Martin Nikodým a Jozef Metelka (paraolympijský víťaz) na tento vrch. Pokiaľ, samozrejme, nezačne vojna na Ukrajine...

Vraciate sa niekedy do Sabinova?

Áno, rodičia sú už na dôchodku, tak chodievam za nimi a nie je tomu tak dávno, keď otvárali Lysú a bol som sa tam prejsť a stretol som množstvo známych aj kamarátov, susedov zo Sabinova a pýtali sa ma, že čo ja robím v takej malej nadmorskej výške..)

Zachytil som taktiež, že vy dokážete ľudí postaviť na nohy...čo je toto za projekt?

Je to vlastne tak, že ja som sa k týmto deťom dostal tak, že pred 30 rokmi sa narodil môj syn, ktorý má zdravotné problémy. Dosť som vkladal dôveru do lekárov a terapeutov no výsledok nebol taký, ako som si predstavoval a stále to vo mne vzbudzovalo dojem, že vlastne by sa dalo urobiť viac. A jedného dňa, keď som videl jedno náradie v Nórsku, tak som si povedal, že je teraz čas skúsiť to a investoval som do toho nejaké peniaze a povedal som si, že keď pomôžem len jednému dieťaťu, tak tie peniaze budú splatené. Vybral som si na začiatku nejaké 4 deti a všetky som postavil na nohy a pritom im lekári povedali, že nikdy už chodiť nebudú.

Plánujete pokračovať aj naďalej v pomáhaní takýmto deťom?

Mám takých záujemcov veľa a niekedy až musím odmietnuť a tiež som si povedal, že keď postavím jedného chlapca na nohy, ktorého mám, tak s tým skončím, viete je to psychicky namáhavá práca...Ja som iba chcel dokázať, že keď sa chce, tak sa to dá...

Zakladáte si na nejakom životnom kréde, ktoré by mohlo byť odkazom pre našich čitateľov?

Pravdovravnosť, trpezlivosť, dôvera a tolerancia vo vzťahoch v rodine a v spoločnosti. Ja vravím: „Zastavíš? Zomrieš...“

Ďakujem pekne za rozhovor. ■

SPOMÍNANIE

Dňa 13. februára uplyní 9 rokov od chvíle, čo nás navždy opustila moja manželka, mamka, babka

DARINA DEMKOVÁ.

Ďakujeme všetkým, ktorí jej s nami venujete modlitbu a tichú spomienku.

S úctou a láskou manžel a deti.

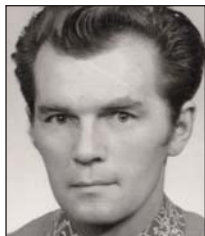

„Žijeme život bez teba, ale v srdci s tebou“.

Dňa 25.2.2022 uplyní rok, čo nás navždy opustil môj milovaný manžel, otec, svokor, dedko a pradedko

JÁN BURÍK.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku a modlitbu. S úctou a láskou spomínajú manželka, synovia a dcéry s rodinami.

„Čas plynie a spomienky ostávajú.“

Dňa 13.2.2022 uplyní 40 rokov, čo nás navždy opustil môj manžel, otec, dedko, brat, švager a ujo

JÁN MILČEVIČ.

S láskou spomína manželka a deti s rodinami.

20. februára pred dvoma rokmi opustil tento svet náš milovaný manžel, tatko, dedko a pradedko, brat, svokor, svatko, švager, ujo, krstný, príbuzný, priateľ, bývalý kolega

JÁN VRÁBEĽ.

Spomeňte si prosím a venujte mu tichú modlitbu všetci tí, ktorí ste ho poznali a mali radi.

Dňa 7.1.2022 uplynul 1 rok od chvíle, čo nás navždy opustila naša drahá sestra, švagriná, krstná mama, kamarátka, príbuzná a známa

MÁRIA KOLOŽVÁRIOVÁ.

Prosím tých, ktorí ste ju poznali o tichú spomienku a modlitbu.

„Žijeme život bez teba, ale v srdci stále s tebou.“

Dňa 14.1.2022 uplynulo 10 rokov, čo nás navždy opustila naša mamka

MÁRIA KOLLÁROVÁ.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej svoju spomienku.

S láskou spomína dcéra Mária s rodinou.

„Čas plynie a spomienky ostávajú.“

Dňa 14.2.2022 uplyní 20 rokov, čo nás navždy opustila naša

JANKA JACKOVÁ.

S úctou a láskou na ňu spomínajú manžel Pavol, súrodenci Betka, Emil, Marek, Anton s rodinami, krstné deti a ostatná rodina.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku a modlitbu.

„Odišla si tiško z nášho života, ostala bolesť v srdci a spomienky na teba.“

Dňa 11.2.2022 uplynú 2 roky od chvíle, čo nás opustila naša milovaná manželka, dcéra, mamička, babička

IVETKA ONDREJKOŠOVÁ.

Za tichú spomienku a modlitbu ďakujeme všetkým, ktorí ste ju poznali.

„Veľmi nám chýbaš, ale v našich srdciach zostávaš.“

Dňa 14.2.2022 uplyní rok, čo nás navždy opustil môj milovaný manžel, otec, dedko, brat, svokor a švager

MICHAL PETRÍK.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu spolu s nami modlitbu a tichú spomienku. S láskou a úctou spomína manželka Magdaléna a synovia Michal a Marek s rodinou.

Dňa 28.1.2022 uplynulo 35 rokov od chvíle, keď nás opustila naša milovaná mamka, babka a prababka

ZUZANA KORMOŠOVÁ.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej prosím modlitbu a tichú spomienku.

S láskou a úctou spomínajú deti Anka, Ján a Juraj s rodinami.

Dňa 11. februára 2022 uplyní 10 rokov, čo nás navždy opustila

naša drahá manželka, mamka a babka

DARINA SEDLÁKOVÁ.

S láskou, vďakou a úctou spomína manžel Ján a deti Ján a Martina s rodinami.

Spomeňte si spolu s nami a venujte jej tichú modlitbu.

„Žijeme život bez teba, ale v srdci s tebou.“

Dňa 15. novembra 2021 uplynul 1 rok od chvíle, čo nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec, dedko, brat, švager a krstný otec

MILAN PAGURKO.

S úctou a láskou naňho spomína manželka Janka, synovia Matej a Roman s rodinami. Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku a modlitbu.

SPOMÍNANIE

Dňa 10.2. uplynie rok, kedy

MICHAL SEMANČÍK

odovzdal svoju dušu do rúk stvoriteľa.

„Navždy budeš v našich srdciach“ ... manželka Monika, Peter, Milko, Zuzka a Ivan s rodinami.

Vičnaja jemu pamjať

Dňa 6. februára uplynulo 13 rokov, čo nás navždy opustil

SLAVOMÍR MARTON

Len jediné prevkapi, poteší... ĽUDSKÉ DOBRO...

S láskou spomínáme.

„Odišla si tiško z nášho života, ostala bolesť v srdci a spomienky na teba.“

Dňa 10.1.2021 uplynul rok od chvíle, čo nás navždy opustila naša mamka

MÁRIA RADAČOVSKÁ, ROD. HROBKOVÁ.

Spomínajú syn Miroslav, dcéry Jarmila, Mária a Evka s rodinami.

S láskou na teba všetci spomínáme. Kto ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku a modlitbu. Odpočívaj v pokoji.

Znovuotvorenie spoločenskej kroniky

-jv-

Spoločenská kronika mala už od nepamäti svoje pevné miesto v Spravodajcovi mesta Sabinov a v jeho predchodoch. Komplikácie s jej uverejňovaním však nastali prijatím zákona, ktorý označuje ako GDPR. Ide v skratke o ochranu osobných údajov. Na úrovni právnej sa zainteresovaní nevedeli dohodnúť, či je možné v takýchto rubrikách pokračovať a interpretácie zákona sa líšili až doteraz. Od vydania tohto čísla Spravodajcu spoločenská kronika dostáva opäť

zelenú. V spolupráci s matrikou MsÚ dostávame nateraz informácie o narodených a zomrelých Sabinovčanoch. Ak bude možné k menám pripojiť aj ďalšie údaje, určite tak urobíme. Uverejnený zoznam bude vždy s mesačným oneskorením z dôvodu uzávierky mesačníka a chceme vám tak poskytnúť celkový zoznam za daný mesiac. Nezabúdajme, že slovo kronika pochádza z gréckeho slova chronos - čas a označuje záznam udalostí, údajov, osôb a javov významných pre evidovanie, poznanie a pochopenie spoločenskej oblasti v postupnom časovom slede. Preto sme radi, že tieto údaje budú opäť súčasťou Spravodajcu mesta Sabinov. ■

SPOLOČENSKÁ KRONIKA | December 2021

Narodení

Šimon Bednarčík
Gregor Gaboš
Tereza Gabzdilová
Dominik Hoferica
Tadeáš Imrich
Adam Kaminský
Matúš Krivda Jurko
Richard Krivda Jurko
Adela Kuchárová
Richard Oslovič
Daniel Petruš
Ivo Potočný

Oliver Sinčák
Diana Ščavnická
Zosnulí
Anchel Jeremiáš Callash
Mária Galajdová
Dezider Horváth
Július Miščík
Verona Miščíková
Ľubomír Ondrejko
Irena Sečová
Ján Straka
Mária Timková
Marcel Trojanovič
Ján Zabadal

Pripomenuli sme si osloboditeľov mesta

Pri príležitosti 77. výročia oslobodenia mesta Sabinov spod jarma nacistických vojsk sme si pripomenuli tento významný medzník v dejinách Sabinova PIETNYM AKTOM kladenia vencov.

-jv-, foto: Diamond Art

Pri tejto príležitosti 21.1.2022 sa pred Mestským úradom v Sabinove zišli členovia oblasťného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov z Prešova, členovia Oblasťného klubu vojenských výsadkárov v Prešove a zástupcovia mesta Sabinov, ktorí sa za tónov smútočného pochodu presunuli k Pomníku padlých hrdinov a položením vencov tak vzdali hold padlým za obyvateľov nášho mesta. Hneď v úvode z úst riaditeľa MsKS zaznela báseň z pera Márie Rázusovej - Martákovovej, ktorá píše:

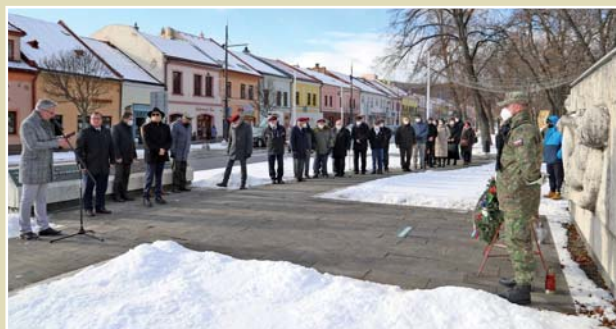
**Sa spýtajte,
ó, spýtajte sa materí,
či túžia za vojnu, keď deti
uspávajú,
či túžia zas blúdiť od dverí
do dverí
s batôžkom perín - k tým,
čo strechu dajú!**

**Otcov sa spýtajte!
Tých otcov skúpej reči,
čo s tajnou pýchou rast**

**synov sledujú -
či sa im chce do múk, hrôz
a nebezpečí
rozbiť svet, čo sami tak
budujú!**

**Deti sa spýtajte!
Ich očiek ako studne...
Nuž?... kto si trúfa ich
zavalit pohromou?
Kto túži zbaviť ich matiek
ruky vládnej,
priniesť im hlad a strach -
dať trosky za domov!**

Po týchto veršoch a privítaní všetkých prítomných sa príhovorom ujal primátor mesta Sabinov Michal Repaský, v ktorom priblížil dejinné udalosti z 21.1.1945, kedy bolo mesto oslobodené rýchlym postupom vojsk Červenej armády smerom od Dukly cez Prešov a Bardejov na západ. Primátor vyjadril úctu a vďačnosť za tých, ktorí obetovali svoje životy za slobodu, ktorú môžeme dnes žiť. V závere odznela hymna Slovenskej republiky a pietny akt bol týmto ukončený. ■

Úspechy žiakov ZUŠ na 2. ročníku umeleckej súťaže „MODRÝ SVET OČAMI UMENIA“

Kol. ZUŠ Sabinov, foto: archív školy

V decembri (pred Vianocami) sa konal 2. ročník umeleckej súťaže „Modrý svet očami umenia 2021“ v online forme. Vyhlasovateľom súťaže bola Súkromná základná umelecká škola, Dlhý rad 30, Bardejov. Cieľom a zámerom súťaže bolo motivovať mladých umelcov, umelecky tvoriť aj za sťažených podmienok počas pandémie

hudobného odboru sa umiestnila v zlatom pásme.

Michaela Kovalová z akordeónovej triedy p. uč. Františka Miškaya sa zapojila netradične do kategórie vlastnej tvorby – literárnej úvahy na tému Hudba včerajšia - hudba dneška, ktorá bola otvorená aj pre žiakov hudobného odboru. Naši herci z LDO Základnej umeleckej školy v Sabinove pod vedením p. uč. Moniky Lackovej si odniesli dvakrát zlato a dvakrát striebro

a vyzdvihnúť aktivitu, ochotu a originalitu súťažiacich a ich pedagógov. Našu ZUŠ v Sabinove reprezentovalo niekoľko žiakov z klavírneho oddelenia, akordeónového oddelenia a literárno-dramatického odboru (LDO). Kiarka Lipjancová z klavírnej triedy p. uč. Mareka Lipjanca sa odprezentovala nahrávkou skladby od W. Gillocka: Autumn sketch a v 1. kategórii

(Oliver Demko a Sofia Borsuková – zlaté pásmo, Anna Havrillová a Natália Novická – strieborné pásmo). Súťažná téma bola *Keby som bol kráľom*. Žiaci si mohli vybrať, s čím sa budú prezentovať. Písaním vlastnej poézie a prózy alebo natáčaním videa.

Z úspechov sa veľmi tešíme a prajeme im aj naďalej radosť z interpretácie a tvorby. ■

Významné ocenenie pre CZŠ sv. Jána Krstiteľa

J. Kovalík

V tomto školskom roku 2021/2022 sa CZŠ sv. Jána Krstiteľa v Sabinove stala súčasťou programu škôl tretieho tisícročia a získala titul **Microsoft Showcase School**. Stala sa tak lídrom inovácií a di-

gitálnej transformácie medzi slovenskými školami. Je jednou zo **šiestich slovenských škôl**, ktoré titul Microsoft Showcase School v tomto školskom roku získali. Ďalšie informácie a ukážku inovatívneho vyučovania si môžete pozrieť na <https://youtu.be/yP9kwcD2U3s>. ■

JARNÝ TÁBOR MIXÁČIK

21. – 25. február 2022

„Aby tvoje jarné prázdniny neboli iba prázdne“

- Pre deti od 1. - 6. ročníka
- Každý deň od 8.00 do 15.30 h v CVČ
- cena 50 € /obedy, poistenie, vstupné/

Bowling, sánkovačka, korčuľovanie, turistika a spoznávanie mesta z vtácej perspektívy, výroba sviečok, vrecúšok, kulinárska súťaž plus prekvapenie.

Uzávierka prihlášok do 16.2.2022 na t. č. 057/4521765, na našom FB a na www.cvsabinov.sk

Sabinov očami detí

Autor textu i fotografií: A. Ilkivová

V 2. ročníku Memoriálu Marty Vranovskej – Malíkovej, sabinovskej maliarky, Cenu primátora mesta Sabinov získala Alexandra Ďuricová, žiačka 2. cyklu výtvarného odboru ZUŠ Lipany. Memoriál nesie názov **Sabinov očami detí** a koná sa každoročne na počesť pedagogičky, metodičky a maliarky, obrazovej kronikárky mesta, ktorá sa za svoju rozsiahlu celoživotnú umeleckú tvorbu dostala až do Oxford encyklopedie - Encyklopedie osobností Českej a Slovenskej republiky. Rodné mesto milovala a na svojich obrazoch zachytila rôznymi výtvarnými technikami jeho námestie, bašty, pavlačové dvory, uličky, šanec, Švabľovku, šarišskú krajinu... Zanechala v nich hlboký ľudský a umelecký odkaz pre ďalšie generácie.

Krajská súťažná prehliadka v detskom výtvarnom prejave ašpiruje na celoslovenskú pôsobnosť v rámci rozvoja cestovného ruchu i mladých talentov 1. a 2. stupňa ZŠ a ZUŠ Slovenska. Tohtoročný memoriál sa konal pod záštitou primátora mesta Sabinov Michala Repaského a Kataríny Heredošovej, poslankyne PSK. Predsedom poroty bol v tomto ročníku súťaže počas dištančnej výučby žiakov bratislavský akademický sochár Jozef Hobor, sabinovský rodák a súťaž vyhlásila dcéra umelkyne – Antónia Ilkivová, učiteľka výtvarnej výchovy v ZŠ Ul. 17. novembra Sabinov. Naša škola je aj vyhlasovateľom tejto súťaže. Súťažné práce z celého kraja boli inštalované v novembri 2021 - januári 2022 v KC Na korze v Sabinove.

Cenu Prešovského samosprávneho kraja získala Vanesa Birčáková, žiačka 9. B triedy ZŠ Ul. 17. novembra Sabinov. Ďalšími ocenenými boli: Timotej Kacvinský - ZŠ Fričovce, Natália Džáčovská - ZŠ Červená Voda, Patrik Badžo - SZŠ Bernolákova 21 Prešov, Emma Michalčinová - ZŠ Stakčín, Karolína Berdisová - ZUŠ Lipany, Simona Dudová - ZŠ sv. Jána Krstiteľa Veľká Lesná, Karin Gončárová - ZŠ Ul. 17. novembra Sabinov, Ely Rabatinová - ZŠ Ul. 17. novembra Sabinov, Grétka Bartková - ZŠ Ul. 17. novembra Sabinov, Marko Janič - ZŠ Krivany. Všetkým oceneným účastníkom srdečne blahozeláme a zúčastneným školám ďakujeme za účasť. ■

Z úspechov a aktivít ZŠ Ul. 17. novembra Sabinov

Technická olympiáda

Autor textu i fotografií: Lucia Falatová

Technická olympiáda je skvelý prostriedok, ako už v žiakoch základných škôl podporovať a rozvíjať ich technické myslenie a umožniť vyniknúť aj tým žiakom, ktorí sú výnimoční práve svojimi schopnosťami a zručnosťami v technickej práci s rôznym materiálom a nástrojmi.

Tak, ako po minulých rokoch, aj tento školský rok sa konal už 12. ročník Technickej olympiády, kde sa s veľkou chuťou a odhodlaním zúčastnili aj žiaci našej školy. Celá súťaž je rozdelená do dvoch kategórií - súťaž jednotlivcov pre nižšie ročníky (5. - 7. ročník) a súťaž dvojíc pre žiakov 8. a 9. ročníka.

V piatok 8. 10. 2021 sa ako prvé uskutočnilo školské kolo, ktoré IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže zabezpečila prostredníctvom online testu, vďaka čomu sa ho mohli zúčastniť všetci žiaci, ktorí o súťaž prejavili záujem - aj tí, ktorí kvôli karanténe či zatvorenej triede museli zostať doma v izolácii. Do školského kola sa celkovo zapojilo 17 žiakov, 12 žiakov v kategórii dvojice a 5 žiakov v kategórii jednotlivcov. V oboch kategóriách boli naši žiaci veľmi úspešní a do okresného kola, ktoré prebehlo tiež online formou 25.11.2021 postúpili traja žiaci. V kategórii dvojíc sa na krásnom piatom mieste umiestnili Oliver Havaj a Radovan Miško (9.A). Za jednotlivcov našu školu reprezentoval Jakub Oboňa (7.A), ktorý vo svojej kategórii postúpil do krajského kola z perfektného prvého miesta. Všetkým riešiteľom blahozeláme a ďakujeme za účasť. Jakubovi v krajskom kole, ktoré sa uskutoční 3.2.2022 držíme prsty a želáme mu veľa úspechov. ■

Moja vysnívaná detská izba

Autor textu a fotografií: web školy

V novembri sme našim žiakom položili otázku, či vedia, kto objavil matematiku. Odpoveď sme však od nich nečakali, lebo ju nepoznáme ani my. Matematika je niečo, čo sa stalo súčasťou nášho každodenného života, len poniektorí z nás to nie a nie prijať. Tí, ktorí to chápú, a s matematikou sa priatelia, sa zapojili aj do našej školskej matematickej súťaže, ktorá prebiehala korešpondenčnou formou v troch kolách na rozhraní mesiacov november a december. Jej súčasťou bola aj súťaž v 3D modelovaní na tému „Moja vysnívaná detská izba“. Celkovo do súťaže sa zapojilo 54 žiakov. A my sme v každom ročníku ocenili troch žiakov, ktorým blahozeláme a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu s nimi. ■

Pytagoriáda

Ani doba kovidová nezabránila milovníkom riešenia matematických príkladov a logických rébusov, aby si opäť po roku, porovnali svoje kvality. Dňa 8. a 9. decembra 2021 si žiaci piateho až ôsmeho ročníka opäť zasadli k svojim počítačom, oprášili mozgové závitky oslabené dlhým dištančným vzdelávaním a súťažili, čo im vedomosti stačili. Konalo sa totiž školské kolo Pytagoriády, ktoré tak, ako v predchádzajúcom roku, prebehlo on - line formou. No nič to neubralo na atraktivite súťaže a dnes už poznáme víťazov.

Do školského kola sa zapojilo 36 žiakov, z toho 24 žiakov bolo úspešnými riešiteľmi.

Najlepšie výsledky dosiahli v svojej kategórii žiaci:

P5

1. Marko Kostelník (5.B)

P6

1. Marko Kostelník (5.B)

P7

1. Martin Košalko (7.B)

P8

1. Ivan Hrabčák (8.A)

Všetkým zúčastneným ďakujeme za reprezentáciu, víťazom blahozeláme a v okresnom kole budeme držať palce. ■

Telescop

Roman Pistrák, foto: archív školy

Gymnázium DSA v Sabinove nie je výnimočné len kvalitou svojho vyučovania, ale snaží sa v spolupráci so študentmi rozvíjať ich schopnosti a poznania formou astronomického krúžku pod vedení Romana Pistráka.

V teoretickej rovine si študenti osvojujú poznatky z astronómie a učia sa tak orientácii vo vesmírnom priestore napr. pomocou programu Stellarium, či rôznych mobilných aplikácií, ktoré im pomáhajú vo vyhľadávaní vesmírnych objektov na oblohe. V praktickej časti sa študenti za priaznivých podmienok stretávajú večer so svojím učiteľom a pracujú s teleskopmi, ktorými vyhľadávajú a pozorujú napr. mesiac, hmloviny, kométy, hviezdokopy, galaxie a iné objekty vesmírneho divadla. Pre pedagóga a jeho gymnázium je veľmi príjemné vidieť záujem mladých ľudí o vesmír v kontexte s obrovským rozvojom informácií a pokrokom v dobe, v ktorej žijeme.

Je nám veľkou ctou, že sa môžeme priblížiť k mladým ľuďom aj takýmto spôsobom. Objavovať niečo nové formuje ich osobnosť a rozvíja potenciál neustále napredovať, znásobovať vedomosti a vedieť sa tak rozhodovať na základe daných faktov. Sme radi, že sme toho súčasťou. ■

Víťazstvo pre DSA

J. Smoroňová, foto: archív školy

O kresné kolo Olympiády v anglickom jazyku prinieslo dvojité víťazstvo pre Súkromné Gymnázium DSA v Sabinove!

Súťaž vyhral Patrik Antol z triedy 2.A, ktorý súťažil v kategórii 2A a víťazkou vo vyššej kategórii 2B sa stala Karolína Krištofová z triedy 3.A. Úspech oboch našich študentov je o to výnimočnejší, že naše gymnázium bolo poverené organizátorom súťaže ocenením víťazov jednotlivých kategórií stredných škôl za okresy Sabinov a Prešov. Súťaž musela vzhľadom na pandemickú situáciu pre-

behnúť online formou 13. januára 2022.

Za oba okresy spolu súťažilo 38 študentov v 4 kategóriách. Víťazi každej kategórie postupujú na krajské kolo, ktoré sa bude konať tiež online formou 8.2.2022. Pevne veríme, že sa našim gymnazistom bude dať aj na ňom. ■

SÚKROMNÉ GYMNÁZIUM DSA SABINOV

Máš rád ŠPORT?
pomôž otvoriť ďalšiu triedu na gymku 2022/2023 šk.rok

so zameraním na ŠPORTOVÚ PRÍPRAVU

Zvýšené hodiny telesnej a športovej prípravy v individuálnych a kolektívnych športoch s licencovanými trénermi.

Pre otvorenie športovej triedy je potrebný záujem minimálne 17 žiakov.

Ak máš záujem, nahlás to svojmu telocvikárovi, alebo pre viac info nám napíš: dsa.sb@dsakademien.sk

OTVÁRAME, SAMOZREJME, AJ KLASICKÚ TRIEDU SO ZAMERANÍM NA INFORMATIKU A PRÍRODNÉ VEDY!

<https://gymkosb.edupage.org/>

Súťaž „Rýchle a presné prsty“

Jednou z hlavných myšlienok, ktorú propaguje vedenie Spojenej školy na Ulici SNP 16 na čele s riaditeľom Milošom Ondrejko-
vičom je pravidelná organizácia rôznorodých aktivít pre študentov. Jej cieľom je motivovať žiakov a rozvíjať ich kreativitu aj prostredníctvom súťaží, olympiád a turnajov. Vzhľadom na výhodu spojenej školy, ktorá poskytuje nielen teoretickú, ale aj praktickú výučbu, sa žiaci môžu zapájať do aktivít a súťaží nielen v rámci teoretického vyučovania, ale aj v rámci odborného výcviku.

Barbora Bednarčíková, foto: Miroslav Tutoky

Spracovanie informácií na počítači patrí medzi stredoškolské súťaže, pri ktorých žiaci dokazujú svoj pozitívny vzťah k novým technológiám a mimoriadne zručnosti v súťaži, kde je potrebné skĺbiť rýchlosť s precíznosťou. Dňa 10. 12. 2021 sa uskutočnila v Spojenej škole, SNP 16 súťaž „Rýchle a presné prsty“ pre žiakov učebného odboru technicko – administratívny pracovník a nadstavbového štúdia v odbore podnikanie v remeslách a službách.

Pod vedením majsterek odborného výcviku si súťažiaci zmerali sily v desaťprstovej technike písania v časovom limite 10 minút. Víťazom v odbore technicko – administratívny pracovník sa stal Dominik Sivák, druhé miesto získal Aleš Husár, tretie miesto Jozef Bílý. Víťazom v odbore podnikanie v remeslách a službách sa stal

František Bílý, druhé miesto získala Silvia Šefčíková a Radoslava Peštová a na treťom mieste sa umiestnila Lívia Kubiková. Ostatní žiaci získali cenu útechy.

Riaditeľ Spojenej školy Miloš Ondrejko-
vič, ako aj celé vedenie školy privítali túto súťaž vďaka prepojeniu poznatkov a praxe, ktoré žiaci získavajú v odbore technicko – administratívny pracovník. Návyky pri práci na klávesnici počítača všetkými desiatimi prstami hmatovou a dotykovou metódou využívajú žiaci aj po skončení strednej školy, napr. na vysokých školách, kde spracúvajú množstvo informácií prostredníctvom klávesnice počítača alebo v praxi, čím sa zvyšujú možnosti ich uplatnenia sa na trhu práce. Žiaci sa učia tréningom rýchlo a presne prepísať text, cibria si pozornosť pri prepise textov, upravujú texty, precvičujú si gramatiku, pohotovosť pri korektúre textu, využívajú textové klávesové skratky pri spracovaní textu a podobne. Z hľadiska vzdelávania žiaci využívajú medzipredmetové vzťahy z informatiky, slovenského jazyka, cudzieho jazyka a ekonomiky. ■

Hollého 30, 083 01 Sabinov

femilon@femilon.sk

Tel.: 0918 861 669

- Inkontinenčné pomôcky,
- Tlakomery
- Glukomery
- Oxymetre

- Kyslíkové fľaše,
- Rehabilitačné pomôcky
- Autolekárničky
- Obväzový materiál

Výdajňa zdravotníckych pomôcok

Otváracie hodiny:
PO – PIA 7:00- 15:00 hod.

Možnosť objednávky
telefonicky, alebo
e-mailom

Dovoz tovaru
ZADARMO

Ako sa k nám dostanete?

Areál vo dvore
reštaurácie Begálka

- Čaje, kozmetika
- Doplnky výživy
- Dezinfekčné prípravky
- Ortopedické pomôcky
- Rukavice, respirátory
- Pomôcky pre diabetikov
- Zdravotnícke oblečenie, obuv...
- Inv. vozíky

Turistické okienko

Aj keď zima podľa ročného obdobia už panuje, snehu je akosi poskromne. Vo vyšších polohách to ešte ako-tak na pravú zimu vyzerá, no v nižších nadmorských výškach je to biedne. Čo nás najviac zaujíma je bežecké lyžovanie. Skalní bežkári začali svoju sezónu na pohorí Čergov a Bachureň, kde bolo zatiaľ dostatok snehu, no po výraznom oteplení sa podmienky aj v týchto častiach zhoršili.

31.12.2021

TRADIČNÝ SILVESTROVSKÝ PRECHOD CEZ KAMENNÚ LÚKU

M. Grešák, foto: archív klubu

Našu poslednú akciu v starom roku sme nevynechali ani tentokrát o to viac, že podmienky boli vhodné aj pre bežkárov. Na trase Renčíšov – Sabinov sa zišlo približne 60 až 70 účastníkov, ktorí si na Kamennej lúke najprv zaspievali turistickú pieseň „Čo skrýva krás“ a následne si vypočuli príhovor predsedu KST Slovan Sabinov Miroslava Grešáka a vinš do nového roku od Rastislava Perdíka, ktorý zároveň pripravil pre všetkých účastníkov drevený pamätný odznak. O teplé občerstvenie sa postarali priatelia turisti z blízkej obce Uzovský Šalgov, za čo im ešte raz dodatočne ďakujeme. Následne sme pokračovali rôznymi smermi do cieľa prechodu a svojich domovov. Trasa: Renčíšov – Rozbojiská (bežkári Dubovické žlabky) – Marduňa – Kamenná lúka – Ko-

hút sedlo – Sabinov. Dĺžka trasy cca 16-18 km podľa spôsobu prechodu. Ďakujeme všetkým turistom za účasť a tešíme sa na ďalšie pokračovanie tejto krásnej tradície.

Nový rok nám pre nedostatok snehu zmaril hneď niekoľko podujatí a to Trojkráľový výstup na Marmoň, prejazd Spišskou Magurou, Hermanovský šľid, ...atď. Náhradou za tieto neuskutočnené podujatia bola návšteva Vysokých Tatier v dvoch termínoch v bežeckom areáli na Štrbskom plese a trasa Štrbské pleso – Jamské pleso a späť. Dĺžka trasy 15 km. Dúfame, že túto zimu neostaneme bez snehu a budeme sa môcť stretnúť na ďalších podujatiach zimnej turistiky. ■

MMA SABINOV

V. Demko, foto: archív klubu

18. decembra a 22. januára sme sa znovu zúčastnili amatérskej ligy organizácie Somma. Amatérska liga vznikla v roku 2019, odvtedy sme sa začali zúčastňovať ligy a dá sa povedať aj datovať vznik klubu MMA v Sabinove. Aj keď sme už predtým trénovali, ale nemali sme kde súťažiť. Vo februári 2020 sme usporiadali jedno kolo amatérskej ligy, vtedy ešte Mammal v športovej hale, ktoré pre nás dopadlo veľmi dobre. Potom prišiel Covid a akoby sa zastavil čas. Prestali sa robiť turnaje, za-

tvárilo sa všetko a veľa klubov v každom športe už len prežíva. Aj nás to postihlo. Tá prestávka bola veľmi dlhá a ešte ani dnes to nie ružové. Preto som veľmi rád, že od septembra minulého roku sa organizácia Somma snaží naprieť všetkým problémom usporadúvať každý mesiac turnaje, aby liga fungovala nepretržite. Dokonca sme robili aj jedno kolo v Sabinove, keď sa inde nedalo. Môžem konštatovať, že sme začali odznova. Nie je to vôbec ľahké, lebo zápasníci, čo už mali nejaké skúsenosti po tej dlhej prestávke skončili. Ale začali sme pracovať už aj s deťmi a postupne vychovávame nových zápasníkov. Jakub Zboray, Janko Tremský, Daniel Glába, Nathan

Špinler, Simon Špinler, Leo Kišela to sú deti od 6 do 12 rokov, ktoré sa už zúčastňujú turnajov a reprezentujú mesto v jednom z najťažších športov. Preto sa chcem veľmi pekne poďakovať rodičom a pevne verím, že postupne budú pribúdať ďalšie deti, lebo MMA je asi ten najvšestrannejší šport, ktorý môžu robiť v našom meste. Radoslav Ceperko, Peter Zboray a Tomáš Jurčenko sú už juniori a majú to veľmi ťažké, lebo vlastne sme sa im začali venovať asi pred pol rokom. Boli jediní, ktorí chceli zápasiť po tej dlhej prestávke a musím ich pochváliť, lebo to berú zodpovedne, čo je v tomto športe veľmi dôležité. Účasť v lige každý mesiac si vyžaduje nielen veľké úsilie od trénerov, ale aj finančné prostriedky. Preto sme založili občianske združenie, aby sme si finančné prostriedky zabezpečili aj darovaním 2% z daní a podobne. Preto chcem aj touto cestou poprosiť občanov, aby ak budú mať záujem klubu pomôcť, nech nás kontaktujú. Každá pomoc je vítaná. Každým kolom získava klub aj jednotlivci body. Po decembrovom kole sme boli ako klub na štvrtom mieste a samozrejme plánujeme sa zúčastňovať ligy až do konca sezóny. Ktovie, možno raz aj v Sabinove bude nejaký reprezentant Slovenska v amatérskom MMA, čo by som si samozrejme veľmi prijal. Ešte raz chcem poďakovať trénerom, rodičom a všetkým priaznivcom MMA, že môžeme tento šport ďalej rozvíjať v Sabinove. ■

ZIMNÉ VEČERY

Po ťažkej práci na poli cez jaro a leto ko-
nečne i roľník si môže trochu oddých-
nuť, hoci vždy má robotu okolo svojho
gazdovstva. Jednako neustane tak, lebo
táto práca je ľahšia.

Nastal čas priadok. Dievčatá, mládenci
podľa našej starodávnej obyčaje zídu sa
v niektorom dome a trávia spoločne dlhé
zimné večery. Na takýchto priadkách sa
potom diškuruje, spieva a rozprávajú roz-
právky, v lepšej nálade sa i spieva.

Kde tu, keď je v dome šikovný žiak, číta,
dievky pracujú a celá spoločnosť počúva.
Toto je vari najúspešnejšia práca. Prečo?
O tom si dnes pohovoríme.

Kniha je veľmi dobrý priateľ človeka.
Ešte nikoho neoklamala. Naopak, pouču-
je, A dáva dobré rady, hovorí, čo a kde sa
stalo, čo bolo z toho zlé a ako treba toto
zlo napraviť. Preto knihu možno vždy vre-
le odporúčať každému čítať znajúcemu
človekovi.

Podotýkam toto: Na všetkých našich
dedinách zriadené sú teraz knižnice. Zria-
dené sú v smysle zákona. Vy ľudia musíte
platiť na knihy. A aký ošoh máte z toho
platenia, keď na knihy za vaše groše kúpe-
né iba prach sadá niekde v školskej kniž-
nici? Keď za to platíte, využite to. Kniha
nečítaná je ako poklad nevyužitý. Čo z ta-
kého pokladu?

Bol raz človek, ktorý niekoľko týždňov
kopal zem, lebo podľa jeho výpočtov
malo sa v nej nachodiť zlato. No nepri-
chádzal na žilu. Nahnevaný predal doly
svojmu známemu za lacný peniaz. A ten-
to nekopal ani tri dni a objavil toľko zlata,
ako málo kto pred ním.

Podobne činí každý, kto číta knihu iba
raz, iba jednu a potom zunuje túto prácu.
Porekadlo hovorí: dobrý kňaz sa do smrti
učí. Šikovný človek do smrti číta. Kto viac
vie, viac povie, i deťom svojim, lepšie ich
vychováva. Lebo, nemýľme sa, máme po-
vinnosti i oproti svojim deťom. My musíme
myslieť i na budúcnosť. Veru, musíme. Je-
den záhradník, takto už starý človek sadil
štep. Ktosi sa ho opýtal, že načo to robí, keď
sa nedožíje ovocia? On odpovedal: Lebo
i iní sadili stromy, aby som ja jedol z ich
práce. My preto sa musíme učiť, lebo i naši
predkovia sa učili, aby nás mohli poučiť
a keď my raz pomre, naši potomkovia
musia byť šikovnejší, múdrejší, než sme
my boli, aby mali ľahší život. Preto je dobrá
vec čítať, veľa a nadovšetko dobré knihy.
Radšej prečítajme menej, ale čo prečítame,
nech je prečítané poriadne. Ako roľ, radšej
obrobíme menej, ale dobre, dôkladne.

Na priadkach čítať možno. V teplej izbe
zide sa hodne ľudí a keď sú viacerí pohro-
made, ide čítanie ľahšie.

Niektu niečomu nerozumie, nuž opýta
sa suseda, po prečítaní sa o veci môžete
zhovárať a keď si to spoločne všetko vy-
svetlíte, utkvie vám v pamäti každé pís-
menko a nečítali ste nadarmo. Ak máte
vo vašej knižnici dobré, poučné knihy,

Sabinov v regionálnej tlači v prvej polovici existencie ČSR

red.

V roku 1919, teda už necelý rok po vzni-
ku samostatného Československa bol
prijatý Knižničný zákon. Prvý § znel:
Na doplnenie a prehĺbenie vzdelanosti
všetkých vrstiev obyvateľstva politic-
ké obce sú povinné zakladať verejné
knižnice so vzdelávacou, náučnou i zá-
bavnou literatúrou, ktorá má skutoč-
nú vnútornú hodnotu. Uplatňovanie
knížničného zákona sa na Slovensku
odložilo na rok 1925, pretože tu vládla
mimoriadne dramatická, turbulentná
a nestála doba a zriaďovanie knižníc
vonkoncom nepatrilo medzi priority
slovenskej spoločnosti.

Za 1. ČSR sme sa tak stali svetovým
lídom v hustote knižníc na počet
obyvateľov. Autor článku *Zimné večery*
nabáda ľudí, aby čítali knihy, ktoré pri-
rovnáva k pokladu. Žiaľ, jeho apel sme-
ruje aj do dnešnej doby. Kedy ste vy
čítali nejakú hodnotnú knihu? V článku
Nespokojnosť autor kritizuje perma-
nentnú nespokojnosť našich ľudí, ktorí
nechcú vidieť, že iné krajiny sa majú
oproti nám oveľa horšie.

privedte poslúchať i známych, parobkov,
dievky. Hlavne parobkov.

Povážte, koľká hanba na naše dediny,
že niet temer nedele, niet sviatku, aby sa
dakto nebil, aby niekde niekoho nezabi-
li. Veru nás to nectí. Čo za radosť to môže
byť, vopchať niekomu nôž medzi lopatky?
Keby sa táto mládež motala okolo kníh,
neušlo by sa jej toľko času na nezbedy,
čas bol by využitý výdatnejšie a prestali
by i zlé chýry o našich mládenkoch, ktorí
vraj nič iného nevedia, len sa byť. Kedy už
zmizne z nás táto hanba? Príďte sa podí-
vať do Košíc na sedriu (pozn. red.: starý
názov pre budovu Krajského súdu). Niet
dňa, aby sa súd nezapodieval nejakou bit-
kou podnapitých parobkov.

Chceme len vaše dobro. Vedzte pálenka
ešte nikomu nedala rozumu, nikoho ne-
vzdelala, ale kniha naproti tomu urobila
už mnoho ľudí šťastlivými.

NESPOKOJNOSŤ

V dnešných časoch spokojný človek
je ako biely havran; v dome, na ulici,
na nádraží, v hostinci nepočuješ iné, ako
nadávky na dnešný poriadok a nevidíš
len nespokojnosť. Jednému to, druhému

oné chybí a nenajdeš človeka, ktorý by
okrem nárokov otvoril ústa na niečo iné.
A hoci títo ľudia sú rozličného povolania
a rozličného smýšľania, predsa shodujú
sa v tom, že svoje lamentácie končia oby-
čajne slovami: Veru o mnoho lepšie bolo
pred vojnou. Alebo: Kým sme mali krá-
ľa, bol i pokoj i poriadok a človek mohol
i ľahšie výžiť. Iní zase posmešne: Sloboda,
sloboda ... ba až teraz sme sa dostali pod
poriadne jarmo.

Z takého múdrovania plynie samozrej-
mý následok, že dnes, keď slovenský národ
po dlhej porobe konečne si môže slobod-
ne vydychnúť, keď by sa mohol tešiť ťažko
výbojovanej slobode, upadá do ľahostaj-
nosti voči všetkému, čo je národné, ba čo
viac, mnohí zaslepení žiadajú si návrat
staršej formy, staršej vlády a starého utlačo-
vateľa, lebo vraj, vtedy im bolo lepšie.

Človek, ktorý otvorenými očami chodí
po svete, bol i v cudzích krajinách nielen za
kopcom rodnej dediny a nespada mu po-
vala na hlavu, teda so zdravým rozumom
videl a zkusil niečo, taký človek týchto ne-
spokojencov vysmeje a ľutuje. Vysmeje sa
ich krátkozraké hlúposti a ľutuje ich, že
potupujú a ubíjajú v sebe božskú iskru ľud-
skej dôstojnosti a národného povedomia.

Lebo nie je krátkozraká hlúposť porov-
návať predvojenné pomery povojnový-
mi? Nie je to také ako chcieť merať penia-
ze na miery ako žito alebo žito na kusy ako
peniaze?

Pred vojnu bolo lepšie a to nie nielen tu,
ale všade inde na svete, po vojne, po tom
veľkom pustošení, keď mnohé krajiny boli
zničené, keď finančne každý štát upadol
bez výnimky, je horšie u nás a všade inde
na svete. Ale naše pomery neopravňujú
nás k takým výrokom...., radšej by sme ostali
pod Maďarmi, lebo ak sa pozrieme do sve-
ta, vidíme, že u nás nie je najhoršie! Ba mož-
no povedať, že u nás sú konsolidovanejšie
pomery ako v bársktorom susednom štá-
te. Hľa, jak dobre je dnes v Maďarsku
a maďarský sedliak je ešte väčšmi ubíjaný
daňami ako náš sedliak, po mestách deti si
samy žobru kus chleba, aby nepomreli hla-
dom a ich rodičia sú bez práce. Nad úžas-
nou biedou, musia sa zmluvať ľudia z cu-
dzích krajín (Dánsko, Holandia) a pomáhať
ubiedeným deťom. A v Rakúsku je to snád
lepšie? A čo v Poľsku? Tam tiež nevitne
blahobyť, keďže je tam väčšia drahota ako
u nás a fabrický robotník dostane na deň
3-4 zloty (12-14 Kčs) tak tedy zaiste majú
tam väčšiu príčinu k nespokojnosti.

Nespokojnosť rozsievajú u nás naši ne-
priatelia a to preto, aby ten nespokojný
zaslepenec im pomáhal kričať svetu, že
Maďarsko treba postaviť na nohy a že Slo-
váci nie sú hodní slobody. Ľudia, obzrite
sa po svete a uvidíte, že u nás čo i nepada-
jú pečené holuby nikomu do úst, predsa
nie je najhoršie.

**Publikované v pôvodných verziách,
ktoré vyšli 27. novembra
a 4. decembra 1927**

FEBRUÁR 2022

6.	NEDEĽA 15:00	Spievaj 2	2D	USA	SD	110	MP	5 €	animovaná komédia /DK/
6.	NEDEĽA 17:00	Milan Kundera	2D	ČR	OV	95	12 +	4 €	dokumentárny
6.	NEDEĽA 19:00	Klan Gucci	2D	USA/VB	ST	158	15 +	5 €	kriminálna dráma/thriller
10.	ŠTVRTOK 19:30	Zlato	2D	AUS	ST	94	15 +	5 €	thriller
11.	PIATOK 19:30	Kingsman: Prvá misia	2D	USA/VB	ST	131	15 +	5 €	dobrodružná akcia
12.	SOBOTA 16:30	Tajomstvo starej bambitky 2	2D	ČR	OV	100	MP	5 €	rodinná rozprávka /DK/
12.	SOBOTA 19:30	Kingsman: Prvá misia	2D	USA/VB	ST	131	15 +	5 €	dobrodružná akcia
13.	NEDEĽA 15:00	Tajomstvo starej bambitky 2	2D	ČR	OV	100	MP	5 €	rodinná rozprávka /DK/
13.	NEDEĽA 17:00	Vezmi si ma	2D	USA	ST	112	12 +	5 €	romantická komédia
13.	NEDEĽA 19:00	Pomstiteľ	2D	ČR	ČV	93	15 +	4 €	komédia /FK/
14.	PONDELOK 19:30	Vezmi si ma	2D	USA	ST	112	12 +	5 €	romantická komédia
17.	ŠTVRTOK 19:30	Smrť na Níle	2D	USA	SD	127	12 +	5 €	detektívna dráma
18.	PIATOK 19:30	Vezmi si ma	2D	USA	ST	112	12 +	5 €	romantická komédia
19.	SOBOTA 16:30	Veľký červený pes Clifford	2D	USA	SD	96	MP	5 €	rodinná komédia /DK/
19.	SOBOTA 19:30	V lete ti poviem, ako sa mám	2D	SR/ČR	SD	111	12 +	5 €	komédia
20.	NEDEĽA 15:00	Veľký červený pes Clifford	2D	USA	SD	96	MP	5 €	rodinná komédia /DK/
20.	NEDEĽA 17:00	V lete ti poviem, ako sa mám	2D	SR/ČR	SD	111	12 +	5 €	komédia
20.	NEDEĽA 19:00	Smrť na Níle	2D	USA	SD	127	12 +	5 €	detektívna dráma
23.	STREDA 17:30	Baby šéf: Rodinný podnik	2D	USA	SD	107	7 +	4 €	animovaná komédia /DK/
23.	STREDA 19:30	Uncharted	2D	USA	ČD	116	12 +	5 €	dobrodružná akcia
24.	ŠTVRTOK 17:30	Dračia krajina	2D	DE	SD	92	7 +	4 €	animované dobrodružstvo /DK/
24.	ŠTVRTOK 19:30	King Richard	2D	USA	ST	138	12 +	5 €	športová životopisná dráma
25.	PIATOK 17:30	Labková patrola vo filme	2D	USA	SD	88	MP	4 €	animovaná komédia /DK/
25.	PIATOK 19:30	Uncharted	2D	USA	ČD	116	12 +	5 €	dobrodružná akcia
26.	SOBOTA 16:30	Spievaj 2	2D	USA	SD	110	MP	5 €	animovaná komédia /DK/
26.	SOBOTA 19:30	V lete ti poviem, ako sa mám	2D	SR/ČR	SD	111	12 +	5 €	komédia
27.	NEDEĽA 15:00	Myši patria do neba	2D	ČR	SD	87	MP	5 €	animované dobrodružstvo /DK/
27.	NEDEĽA 17:00	V lete ti poviem, ako sa mám	2D	SR/ČR	SD	111	12 +	5 €	komédia
27.	NEDEĽA 19:00	Belfast	2D	USA/VB	ČT	98	12 +	5 €	dráma

Vysvetlivky: SD - slovenský dabing, ST - slovenské titulky,
OV - originálna verzia, ČD - český dabing, ČT - české titulky,
DK - detské kino, FK - filmový klub.

ZĽAVY

Pri vybraných filmoch so vstupným 5 € a 6 € platí zľava 1 € pre deti do 12 rokov, študentov, dôchodcov nad 62 rokov a ŽŤP.

3D OKULIARE

Pri 3D predstaveniach nie sú okuliare v cene lístka. Plastové okuliare si môžete zakúpiť v pokladni kina za 1 € pred predstavením. Okuliare Vám následne ostávajú a môžete ich využívať pri ďalších 3D

predstaveniach v Kine Torysa.

Aktuálne informácie a program:
www.kinotorysa.sabinov.sk

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

Modernizáciu a digitalizáciu
v tomto kine finančne
podporil:

Spravodajka mesta Sabinov • mesačník, vydávaný na území mesta Sabinov. Vydavateľ: Mestské kultúrne stredisko v Sabinove, Janka Borodáča 18, 083 01 Sabinov, IČO: 00149683. Vaše príspevky môžete poslať na tieto mailové adresy: riaditeľ@kulturnestredisko.sk a adin@adin.sk. Redakčná rada: predsedníčka Zuzana Hudáčková, Mgr. Daniela Lenková, Mgr. Alžbeta Šoliová, Ing. Peter Vargovčík, PaedDr. Iveta Šulíková, Mgr. Jozef Váhovský. Redakčná rada si vyhradzuje právo úprav, krátenia, prípadne neuverejnenia dodaných textových a fotografických materiálov. Spravodajka mesta Sabinov vychádza od 14. dňa v mesiaci. Materiály dodané po redakčnej uzávierke (vždy 21. deň v mesiaci) nemusia byť uverejnené. Pre MšKS vyrobila spoločnosť ADIN, s.r.o., e-mail: robertvico@gmail.com. Náklad 3650 ks. Distribúcia Slovenská pošta, a.s. Evidenčné číslo EV 692/08. ISSN 1338-9238.